

Nemška pravica na Štajarskem.

(Govor dež. poslanca dr. Ivana Dečko dne 20. aprila t. l. v deželni zbornici štajarske, s katerim je utemeljeval osnove meščanske šole s slovenskim učnim jezikom v St. Jurju na južni železnici.)

Na Štajarskem imamo sedaj 13 javnih meščanskih šol, in sicer jih je v Gradci 9, v Brucku 1 dvojna meščanska šola, v Ljubnem jedna meščanska šola za dekleta in v Mariboru po jedna meščanska šola za dečke in jedna za dekleta. — Razun tega imamo na Štajarskem še 6 deželnih meščanskih šol, in sicer v Judenburgu, Fürstenfeldu, Hartbergu, Radgoni, Voitsbergu in Celju.

V deželi nahaja se toraj vsega skupaj 19 meščanskih šol. Že imena krajev, kjer se nahajajo te meščanske šole, kažejo nam, da je v tem oziru Gornje Štajarsko proti Spodnjem Štajarskem neprimerno na boljšem; kajti od 19 meščanskih šol jih je nič manj kot 16 v gornjem delu Štajarske in samo 3 na Spodnjem Štajarskem.

Koliko da znašajo letne potreščine za javne meščanske šole, o tem nimam na razpolago podatkov, ali proračun štajarskega deželnega zaklada kaže, da znašajo potreščine za deželne meščanske šole na leto 44.533 gld. Od te svote pride pa nič manj kot 35.035 gld. na meščanske šole na Gornjem Štajarskem, tako da se izda za meščansko šolo v Celju samo svota po 9498 gld. Ako se prevdari, da povprek treba za javne meščanske šole iste potreščine, kakor za deželne meščanske šole, in če uvažujem, da je treba poprek za deželne meščanske šole za vsako leto po 7422 gld., znašala bi potreščina za vse meščanske šole v deželi 141.018 gld. Od te svote pride pa na 16 meščanskih šol na Gornjem Štajarskem nič manj kot 118.752 gld., mej tem ko se izda za tri meščanske šole na Spodnjem Štajarskem samo znesek po 22.266 gld. Te številke so sicer le aproksimativne, pa prepričan sem, da bi številke v resničnih izdatkih nam pokazale še neugodnejše razmere za Spodnje Štajarsko, kajti menim, da je za meščanske šole v Gradci treba za vsako povprek gotovo več, kot 7422 gld.

Istotako kaže obiskovanje teh meščanskih šol za Spodnje Štajarsko jako neugoden procent. — Vse meščanske šole obiskovalo je v šolskem letu 1897/98. 2657 dijakov, in sicer meščanske šole na Gornjem Štajarskem 2220 učencev in le 437 učencev meščanske šole na Spodnjem Štajarskem. — Po procentih kaže to, da od obiskovalcev meščanskih šol na Štajarskem jih pride na Gornje Štajarsko nič manj kot 84%, na Spodnje Štajarsko pa le 16%.

Če se že pri razdelitvi meščanskih šol na Gornje in Spodnje Štajarsko kaže, kako prednost ima Gornje Štajarsko, opazujemo še bolj kričeče razmere, ako vzamemo v poštev, kako so razdeljene meščanske šole mej oba naroda na Štajarskem:

Od teh 19 meščanskih šol je vseh 19 nemških, slovenska pa niti jedna!

Ta način razdelitve meščanskih šol na oba naroda ni storjen ne po načelu pravice, niti po načelu navadne pravilnosti, ampak zadržuje bridko krivico, storjeno slovenskemu narodu. — Slovenci morajo plačati k potrebščinam meščanskih šol svoj celi in popolni donesek, ne da bi jim dežela za to le najmanj kaj dala. Tako ravnanje proti Slovincem je toliko bolj krivično in občutljivo, ker so ravno meščanske šole silno velikega pomena za praktično življenje.

§ 1. organičnega statuta za štajarske deželne meščanske šole pravi: »Meščanske deželne šole imajo namen z rednim poukom dajati priliko učencem, da si pridobé splošno omiko, katera presega učni smoter splošnih ljudskih šol, in da zadobé isti večjo izobrazbo, katera je potrebna, da se morejo kaj po dovršenem obisku teh šol izučiti kako obrt, ali se posvetiti poljedelstvu ali trgovini. — Te šole dajejo tudi potrebno večjo izobrazbo za strokovne šole.«

Takovih šol, katere dajejo učencem splošno izobrazbo, presegajočo učni smoter splošnih ljudskih šol ter dajejo posebno večjo izobrazbo za obrt, industrijo in trgovino, potrebuje ravno slovensko prebivalstvo na Spodnjem Štajarskem še prav posebno. — Zemljišča na Spodnjem Štajarskem so, kakor je sploh znano, prav malo rodovitna. Vsled velikega obljudenja so ista v tako mala posestva razcepljena, da zemlja kmeta in njegove večkrat mnogoštevilne obitelji nikakor ne more rediti, dasi je naše prebivalstvo zelo pridno in z malim zadovoljno. Ker je obrt in industrije le malo, je za Spodnje Štajarsko živотно vprašanje, da se poljedelstvo, obrt in industrija povzdignejo, oziroma deloma šele vstvari. K temu je pa potrebno pred vsem, da se ustvari za to potrebni pogoji, to je, potrebne šole.

Meščanske šole v Mariboru in Celji tega namena nikakor ne morejo izpolnjevati in to toliko manj, ker določuje § 3. organičnega statuta za deželne meščanske šole na Štajarskem, kateri zadržuje pogoje za vzprejem učencev, izrečno: »V I. razred deželnih meščanskih šol sprejemajo se dečki, kateri so dosegli 11. leto ter dokazali pri vzprejemnem izpitu zadostno izobrazbo v nemškem jeziku in računstvu.«

Ta določba provzročuje, da mora le prav malo slovenskih otrok izpolniti pogoje za vzprejem v meščanske šole, da je temu res tako, kaže najbolj poročilo deželnega odbora o obiskovanju deželnih meščanskih šol, kjer se na strani 126 pravi: da je od učencev, kateri so na koncu šolskega leta 1897/98. deželne meščanske šole obiskovali, nemške narodnosti 79,3%, slovenske narodnosti pa 18,5%. To velja glede deželnih meščanskih šol. Če pa vzamemo zraven tudi v poštev javne meščanske šole, pokazalo se bode še neugodnejše percentualno razmerje. — Vidimo, da je obiskovalo deželno meščansko šolo v Celji 43 učencev slovenske narodnosti. Ravno toliko jih je morebiti obiskovalo meščansko šolo v Mariboru. Visoko računano smemo toraj reči, da je obiskovalo meščanske šole komaj 100 učencev slovenske narodnosti, tako da ostane učencev na meščanskih šolah nemške narodnosti 2557, kar daje razmerje v procentih, nemških učencev 96,24% in slovenske narodnosti 3,76%. To razmerje je zares kričeče, če se pomisli, da narodnostne številke ne kažejo tega razmerja, kajti od vsega prebivalstva na Štajarskem je nemške narodnosti 68%, slovenske narodnosti pa 32%.

(Konec prih.)

Deželni zbor štajarski.

(Zadnje poročilo.)

Gradec, 26. aprila.

Izstop Slovencev. V seji 20. aprila je vtemeljeval dr. Dečko predlog zastran ustanovitve meščanske šole s slovenskim podučnim jezikom v St. Jurju na južni železnici. Dakazoval je s številkami, kolika krivica se godi v tem obziru Slovincem na Štajarskem. Znamenit govor prinašamo na drugem mestu.

Ko je dr. Dečko končno predlagal, naj se njegov predlog izroči naučnemu odseku v pretres, se je za-nj vzdignilo 20 poslancev. Slovenci, nemški katol. poslanci in veleposlaniki. 20 poslancev (nemški narodnjaki) so obsedeli. Pri enakem številu glasov je pa predlog odklonjen. Nato so slovenski poslanci zapustili zbornico in se tudi seje v soboto 22. aprila niso vdeleževali.

V tej seji 22. aprila so pa zapustili zbornico tudi nemški katol. poslanci. Le-ti so hudo razžaljeni, ker jih nemška narodna večina popolnoma prezira pri volitvah v razne odseke. V njihovem imenu je že poslanec Wagner enkrat poprej napovedal, da se hoče njegove stranke radi tega preziranja maščevati. In to je res tudi storila.

V soboto 22. aprila je bilo navzočih celo malo število poslancev, ravno toliko, da je bila zbornica sklepna z navzočimi katol. poslanci. Ko le-ti vidijo položaj, da brez njih sploh nemški narodnjaki ne morejo zborovati, izjavi Hagenhofer sledeče: »Vi narodnjaki nas prezirate vedno pri volitvah. Že večkrat se je pa zgodilo, da Vas je bilo komaj toliko v zbornici, da je bila sklepna le z našim številom. Vi bi morali toraj tudi sami skrbeti za to, da Vas je zmirom toliko tukaj, da ste sploh sklepni. Mi odidemo iz zbornice«. Odišli so: nemških narodnjakov ni bilo dovolj v zbornici — deželni glavar je moral sejo zaključiti. V tej seji se je imelo razpravljati o ustanovitvi nove hiralnice v Kindbergu, od koder sta izvoljena dva najhujša nemška kričača: Walz in Fürst. In v tej seji, ko se je ta za nja tako važna zadeva imela razpravljati, nista bila niti ta dva moža pričujoča. O da! Kričati in zatirati drugomisljenike, to znajo nemški narodnjaki!

Na sejo 25. aprila je bilo vse rado vedno. Pridejo li Slovenci nazaj ali ne? Nemški katol. poslanci so že izjavili v svojem časniku, da pridejo; o Slovincih se to ni vedelo. Po resnem vsestranskem prevdaru so slovenski deželni poslanci soglasno sklenili, da se začetkoma seje v torek 25. aprila poda slovesni protest proti surovemu obnašanju nemške večine napram štajarskim Slovincem in da se za zdaj še vdeležujejo zborovanja. Izjava, katero je deželnega glavarja namestnik dr. Sernec podal, se glasi tako-le:

»Večini štajarskega deželnega zbora se je v seji dne 20. aprila t. l. zljubilo, naš predlog za ustanovitev deželne meščanske šole s slovenskim učnim jezikom v St. Jurju na južni železnici odkloniti a limine. S takovo prakso večine proti manjšini ovirani smo v izvrševanju svojih parlamentarnih dolžnosti, ker nam ni mogoče, v tej zbornici predlogov, ki so velevažni za naše ljudstvo, spraviti niti do posvetovanja. Kot zastopniki slovenskega naroda na Štajarskem moramo z vso odločnostjo protestovati zoper tako postopanje, ki prezira parlamentarne samo ob sebi umevne običaje, kakor so v navadi v drugih deželnih zborih, kaže nenavadno mero narodne nestrpnosti proti slovenskemu ljudstvu in najgloblje žalosti nas in naše volilce.« — Nemški narodnjaki so te krepke besede potuhnjeno in brez ugovora poslušali. Kaj hočejo tudi ugovarjati? A slovensko ljudstvo naj zve, da ga v graški deželni zbornici ne čaka pravica — ravno nasprotno! Delajo z nami in z našimi slovenskimi poslanci, kakor bi bila že vsa Štajarska ponemčena. Pa temu že ni tako! Še nas je Slovencev 32% vsega prebivalstva. Iz Gradca torej nimamo pričakovati pravice; branimo toraj sami svoj dom!

Proč od Nemcev! Proč od Gradca!

Iz drugih krajev.

(Za šolo na Muti) darovali so čestilci prvoboritelja na Remšniku 12 kron.

(V Ljubljani) se vrše sedaj dopolnilne volitve za občinski svet. Udeležujejo se jih letos prvokrat tudi krščanski socialisti ter delajo s tem slovenskim liberalcem veliko skrbi. Zmagali še letos gotovo ne bodo v nobenem razredu, (v dveh so že res propali), a njih manjšina je vendar tako velika, da lahko postane čez leto večina.

(Dr. Krek — na Nemškem.) Dr. Krek je pohitel na Nemško v Sodingen, da je ondotnim slovenskim, češkim in poljskim delavcem pridgoval v njih materinih jezikih ter z njimi opravil velikonočno spoved. Dne 23. aprila je bila slovenska pridiga. Istega dne je bilo zvečer tudi zborovanje slovensko-českega delavskega društva, kojega se je tudi udeležil dr. Krek. Slovanski ondotni delavci nas prosijo, da izrečemo dr. Kreku za njegov trud in njegovo ljubezen najsrčnejšo zahvalo, kar storimo sedaj z veseljem.

(Grof Hohenwart), bivši voditelj konservativcev v državnem zboru je dne 26. apr. na Dunaju umrl.

(Romanje v Jeruzalem.) Ljubljanski škof dr. Jeglič vabi vse slovenske moše, da se udeležijo letos z njim romanja v Jeruzalem, ki se bo vršilo meseca oktobra. Celo romanje bo stalo v I. razredu 170, v II. razr. 130 gld. in je v tem znesku vse: vožnja, hrana itd.

(Tele s 6 nogami.) Na trgu v Gorici je kupil neki posestnik iz Idrije pri Bači kravo s teletom, katero ima 6 nog. 4 noge stoje kakor navadno, 2 pa ima tele zgoraj na prvem delu života, in 1 izmed teh dveh je večja, kakor druga. Tele je zdravo in čvrsto, kakor druga normalno zraščena teleta. To tele je pripeljal na trg kmetovalec F. Šorli iz podmejske fare.

(Židovstvo v Evropi.) Kakor kaže zadnje ljudsko štetje, je v Italiji vsak 817, na Angleškem vsak 522, v Franciji vsak 458, v Nemčiji vsak 90, v Rusiji (kjer pa so postavno jako omejene in pristržene pravice židov) vsak 45, v Avstriji vsak 17 človek žid. Mnogo gorja je v Avstriji, ker je mnogo židov v njej.

(Bogu čast!) Iz Bolcana javljajo, da je ondotno okrožno sodišče obsodilo nekega meščana na 14 dni strogega zapor, ker se ni hotel odkriti sv. Rešnjemu Telesu, koje je nesel duhovnik boleniku.

(Judeževi groši.) Nemški listi poročajo, da dan za dnevom prihaja iz Prusije denar za potrebne prekucijske namene. Zadnji ponedeljek so poslali na Dunaj 2645 mark avstrijskim nemškim radikalcem. Koliko krika bi bilo, če bi se k nam Slovencem prikotali iz Rusije kaki rublji. Zdi se, da bomo Slovani še kedaj z mečem v roki moral braniti našega cesarja in Avstrijo pred nemškimi izdajicami.

Društvene zadeve.

(Razstava cerkvene obleke.) Prihodnjo nedeljo, dne 30. aprila t. l. po pozni božji službi ob 11 uri predpoldnem bo v tukajšnji bogoslovni (stara gimnazija) razstava cerkvene obleke, ki jo je priredila družba vednega češčenja, po Njih mil. prevzvišenem knezu in škofu Mihaelu slovesno se odprla, katero si zamore vsakdo prosto ogledati naslednje tri dni. Predstojništvo.

(Sadjarsko in vinarsko društvo) za soštanjski okraj ima svoje glavno zborovanje dne 7. maja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. M. Tajnika p. d. Basista v Družmirjih pri Soštanju in sicer s sledečim dnevnim redom: Pozdrav. Poročilo o društvenem delovanju. Poročilo o gmotnem stanju društva. Volitev novega načelnstva in odbora. Razni nasveti in vpisovanje novih udod. Govor g. Iv. Kača o potrebi kmeti društev. Predavanje g. potovalnega učitelja J. Beléta. Zelo mnogobrojno udeležbo pričakuje odbor.

(Odbor akad. tehn. društva „Triglav“) se je za poletni tečaj sestavil tako le: Predsednik: Rasto Pustoslemšek. Podpredsednik: Pavel Glaser. Tajnik: Bogumil Senekovič. Blagajnik: Vekoslav Gregorič. Knjižničar: Ivan Koštial. Gospodar: Miloš Vehovar. Odb. namestnik: Fran Žiher.

(Delavsko podporno društvo) v Marenbergu si je izvolilo sledeči odbor: Karol Wrus, zidarski mojster, kot predsednik, Jak. Bučinek, urar, blagajnik, F. Steinberger, kovač, tajnik, F. Smolar, M. Jamnik, A. Keček, odborniki. E. Cigler, J. Šavc in Herm. Lakner namestniki.

(Zavžitno društvo) v Marenbergu ima v nedeljo dne 30. aprila izvanredni občni zbor pri »stari pošti« s sledečim vspeškom: 1. Volitev odbornikovih namestnikov, 2. Volitev preglednega odseka, 3. Sprememba pravil, 4. Razni nasveti.

(Celjsko pevsko društvo) nam nanažanja, da bo priredilo dne 30. aprila v veliki dvorani »Narodnega doma« v drugi predstavo »Čevljarja barona«. Ker se gmojni uspeh obrne na korist katol. podp. društva oziroma dekliske sole, pričakovati je obilne udeležbe.

(Iz Lehna.) Na binkoštni ponedeljek, to je 22. majnika t. l. ob 4. uri popoldne zboruje Lehenska podružnica sv. Cirila in Metoda in sicer pri Brnku v Janževem vrhu. Po zborovanju veselica.

(Sv. Ema.) Čitalnica pod varstvom presv. Jezusovega Srca pri Sv. Emi bo imela v nedeljo t. j. 30. t. m. ob 4. popoldne svoj občni zbor z navadnim vspeškom.

Narodno gospodarstvo.

Posojilnica v Framu izdala je računski zaključek za sedmo upravno leto 1898. Zadruga ima neomejeno zavezo. Zadrugnikov je pristopilo tekom leta 54, izstopilo pa 13 in je ostalo zadrugnikov koncem leta 1898 še 447, toraj za 41 več kakor v prejšnjem letu. Deležev imajo vsi zadrugniki vplačanih 9620 gld. Vlagatelj je bilo koncem leta 355, kateri so imeli hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi vred 94539.20. Dolžnikov je bilo 439, kateri dolgujejo skupaj 100.682 gld. 19 kr. Čistega dobička je bilo 1468 gld. 60 kr., kateri se je po sklepu občnega zbora naslednje razdelil: Ustanovni zadrugniki dobijo od svojih deležev 6% dividende ali delnine, kar znaša 313 gld. 80 kr. Šestero udov načelnstva dobi kot nagrado za poslovanje tekom leta vsak po 10 gld., to je 60 gld. Ravnotako dobijo pregledovalca računov vsak po 10 gld. nagrade za njun trud, skupaj 20 gld. Tajnik dobi za uradovanje še posebno nagrado po 40 gld. in za sklepanje računov 170 gld. Za dobrodelne namene se je dovolilo raznim narodnim dobrodelnim napravam lepo svoto po 366 gld. Ostanek čistega dobička pa se je priklopil z zneskom po 498 gld. 80 kr. posebni rezervi. Obedve rezervi znašata koncem leta 1898 gld. 4000.05. Pri raznih drugih denarnih zavodih je bilo naloženega denarja koncem leta 6769 gld. 83 kr., katerega je zamogla v slučajih potrebe posojilnica vsak čas vzdigniti. Celoletni promet za leto 1898 je znašal 14710 gld. 81 kr. Hranilne vloge obrestuje posojilnica po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka. Posojila dobivajo le zadrugniki proti 6% obrestom na osebni kredit in na vknjižbo. Uradni dan je vsak četrtek; če je pa ta dan praznik, se uraduje prihodnji delavnik, vselej od 8 do 12 ure popoldne. Iz celega računa in zlasti iz razdelitve čistega dobička je razvidno, da je posojilnica vredna sestra svojih dosedaj ocenjenih sodružic.

Posojilnica v Mariboru. Predležeči računski sklep zaključuje sedemnajsto upravno leto 1898. Posojilnica v Mariboru je edina izmed štajarskih slovenskih posojilnic, katerej so dali nje ustanovitelji pri snovanju omejeno zavezo. Novih zadrugnikov je pristopilo v pretečenem letu 196, izstopilo pa jih je 102. Število društvenikov je vsled tega naraslo na 2595, kateri so imeli na glavnih in upravnih deležih vplačano lepo svoto po 54810 gld. Stanje hranilnih vlog s kapitalizovanimi obrestmi vred znaša koncem leta 858.895 gld. 81 kr., toraj že blizo enega milijona goldinarjev. Dobro bi bilo, ako bi bilo v računskem zaključku navedeno tudi število vlagatelj, česar pa iz računa ne razvidimo. Stanje posojil se je proti onemu od leta 1897 zvišalo za 43.230 gld. 41 kr. in znaša koncem leta 1898 704.411 gld. 12 kr. Tudi število dolžnikov ni navedeno v računskem sklepu. Čisti dobiček znaša 8726 gld. 81 kr. Od tega dobijo zadrugniki 5% dividende. Znesek po 3490 gld. 72 kr. pridene se po sklepu občnega zbora splošnemu rezervnemu fondu, kateri fond se je povišal s tem na 27.507 gld. 26 kr. Specijalni rezervni fond pa znaša 42.757 gld. 62 kr. in znašata toraj oba rezervna fonda skupaj 70.264 gld. 88 kr. Razun tega pa je daroval občni zbor 445 gld. 73 kr. posebnej ustanovi za dobrodelne namene, katere je narasla s tem na 22.841 gld. 28 kr. in vrh tega še svoto po 1000 gld. neposredno v dobrodelne namene, posebno v podporo šolskim in dijaškim društvom, dijaškim ku-

hinjam itd. Posojilnica ima tudi še posebno ustanovo, takozvano Rapočevo ustanovo, katere je znašala koncem leta 31.250 gld. 90 kr. Iz dohodkov te ustanove dobivalo je devetero visokošolcev letne štipendije v zneskih po 150 gld. V drugih denarnih zavodih je bilo naloženega denarja 153.581 gld. 09 kr. Vrednostnih listin izkaže račun za 1158 gld. 95 kr. Konečno pa ima društvo posestvo v Ranci z inventarjem vred vredno 7587 gld. 30 kr. in pa prekrasno, še le dovršeno stavbo »Narodni dom«, diko in ponos ne le samo mariborskih narodnjakov, nego tudi cele Slovenske-Štajarske v vrednosti celih 122.619 gld. 87 kr. Gotovina v blagajnici je znašala koncem leta 10.749 gld. 80 kr. Posojilnica obrestuje navadne hranilne vloge po 4%. Hranilne vloge pa proti 4 mesečni odpovedi obrestujejo se 4 1/2% na leto. Posojila proti poroštvo na osebni kredit se obrestujejo po 6%. Posojila proti poroštvo in vknjižbi po 5 1/2%, gola hipotekarna posojila pa po 5%. Uradni dan je vsak torek, četrtek in soboto izvzemši praznike in sicer ob sobotah od 8 do 12 ure popoldne. Vsa čast vrlemu ravnateljstvu mariborske posojilnice, katero tako izvanredno požrtvovalno podpira našo nadobudno učečo se mladež po gimnazijah in na vseučiliščih, katere bode svojej velikej dobrotnici gotovo hvaležna. Bog daj, da postane pa tudi mariborski »Narodni dom«, ki je last posojilnice, mogočna trdnjava, v katerej naj branijo narodni boritelji svete pravice svojega rodu, onega rodu, kateri je prav za prav »Narodni dom« postavil.

Posojilnica pri Mariji Snežni na Veliki je zaključila s pretečenim letom peto upravno dobo svojega obstanka. Posojilnica, katere deluje tik ob nemški meji, v področju graškega deželnega sodišča in katerej so se delale svoj čas pri njeni ustanovitvi vse mogoče ovire, ima neomejeno zavezo. Iz računa posnamemo naslednje številke. Novih zadrugnikov je pristopilo 51, izstopilo pa 21 in je ostalo koncem leta 268 zadrugnikov, kateri so imeli vplačanih deležev 452 gld. Stanje hranilnih vlog znaša 15.965 gld. 27 kr., stanje posojil pa 16.105.79. Čistega dobička je bilo 214 gld. 93 kr. Kako se je isti porabil, iz računa ni razvidno. Stanje rezervnega fonda znaša koncem leta 617 gld. 91 kr. Posojilnica ima tudi eno posestvo v vrednosti 2023 gld. 32 kr. Stanje gotovine koncem l. 1897 1084 gld. 81 kr. Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Posojila pa po 6%. Uradni dan je vsak četrtek od 8 do 12 ure popoldne, ako je pa ta dan praznik, se uraduje dan poprej. Predležeči račun kaže toraj, da zamore posojilnica tudi ob nemški meji dobro vspevati, ako je le v spretnih rokah in da so taki zavodi uprav na jezikovni meji živa potreba. Želimo posojilnici i mi tudi v bodoče najlepšega napredka in dobrih vspehov v prid obmejnih Slovencev.

Loterijne številke.

Line	22. aprila 1899:	45, 49, 57, 81, 79
Trst	» » »	14, 3, 83, 41, 71

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pisмено naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v »Slov. Gosp.«)

Hennebergova svila

meter 45 kr. do 14 gld. 65 kr., pristna le tedaj, ako se naroči naravnost v mojih tovarnah; črna, bela in barvana; tkanine, barve in vzorci po najnovejši šegi. Zasebnikom poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.